

2013 május díszhala: a nicaraguai bölcsőszájú hal

*Gyorsan röpi az idő, hiszen már elérkeztünk az utolsó Év díszhala jelöltiünkhöz is, amit a Hónap hala cikksorozatban bemutatunk. Nemsokára már az öves díszcsíkról is publikálunk egy 3. cikket, de előbb egy kis leírás következzen a nicaraguai bölcsőszájú halról, azaz a *Hypsophrys nicaraguensis*ről.*

Hypsophrys nicaraguensis

Meglepő, hogy eme remek természetű és színes amerikai sügér faj nincs benne a „top 5” amerikai sügérben a tartás szempontjából, azaz hogy például a nála agresszívebb vagy kevésbé színpompás nyolcsávós gyöngysügér (*Rocio octofasciatum*) vagy márványsügér (*Astronotus ocellatus*) is kedveltebb vagy gyakoribb az amerikai sügérek között. Akár még kezdők is hamarabb próbálkoznak egy márványsügérrel, mint a nicaraguaival... És hogy ezen miért is lehetne változtatni? Alább megvizsgáljuk!

Hypsophrys nicaraguensis - nicaraguai bölcsőszájú hal

A nicaraguai bölcsőszájú hal (*Hypsophrys nicaraguensis*) leírására viszonylag hamar sor került, 1864-ben Günther már a tudomány elé tárta a fajt, de ennek ellenére még most sem olyannyira gyakori a hazai akvarisztikában. A helyzet némiképp javulni látszik ugyan, hisz az utóbbi években több szaküzletben lehetett már velük találkozni, illetőleg többen is gondozzák már otthon őket, de még mindig nem olyan elterjedtek, mint amire rászolgáltak volna.

Rendszertanilag nem kérdéses, a bölcsőszájú halak népes rokonságának tagja a faj, közelebbi rokonságban áll természetesen genusuk másik fajával, a *Hypsophrys nematopus*-szal (syn.: *Neetroplus nematopus*), amit szellemsügérnek vagy szegény ember Tropheusának is neveznek. Viszonylag nagy fejű, széles homlokú halról van szó. Színezete leírására legjobb megnézni egy ékesen csillogó halat, mivel különböző színtónusokban játszhat teste. Irányadásként az mondható el róla, hogy feje szürkés, esetenként kékesen irizál. Testük nagy része citrom- vagy rezes sárga, míg oldalvonaluk mentén vaskos fekete sáv díszel. Ivarérett hímeknél a toroktájék színének megerősödését is észlelhetjük, ami több sügérfélére is jellemző, de egyik legkarakteresebb megnyilvánulása a *Thorichthys meeki*, azaz a vöröstorkú sügér esetében fedezhető föl.

Hypsophrys nicaraguensis - nicaraguai bölcsőszájú hal

Leginkább ajánlhatóak mellé a békésebb akarák, *Herosok*, *Mesonauták*, *Thorichthysek*, különböző földvőszügek (*Geophagus sp.*, *Gymnogeophagus sp.*, *Satanoperca sp.*, *Retroculus sp.*) vagy az olyan nyugodtabb sügérfélék, mint amilyenek a zebbrasávós sügerek, sajicák. Algázók, páncélosarcsák vagy akár a biotópidegen nagyobb termetű csíkfélék is melléjük kerülhetnek.

Hypsophrys nicaraguensis - nicaraguai bölcsőszájú hal

Ágakkal és kövekkel dekoráljunk, amikkel búvóhelyeket is egyből kialakíthatunk. Nagyobb termetű, szélesebb levelű növényeket (*Anubias*, *Echinodorus*) bátran ültessünk.

A vízminőséggel szemben nem érzékeny, kb. 24-27 C-on, lágytól a közepesen kemény, akár 20 °nk-s vízíg, 6-7,5 pH-n jól tartható. A károsanyag tartalomra kissé érzékeny, egy jó külső szűrő és kb.

3-4 heti 30-35%-os vízcsere nem árt. Emellett egy alapvetően nem túl kényes hallal állunk szemben, ami akár kezdőknek is megfelel, hiszen még verekedősnek sem mondható.

Hypsophrys nicaraguensis - nicaraguai bölcsőszájú hal

Etetése sem problémás, hiszen a legtöbb száraz eledelt elfogadja, melyek mellett nagyon kedveli a fagyasztott és élő tápokat is. Ezek fontosak azért is, hogy halaink jó kondícióban maradjanak a tenyésztéshez is! Sügérmixekkel egyaránt bátran etessük!

Tenyésztése sem egy nagy ördögösség, más nagyobb testű sügéreknél szokott módon zajlik. Érdekes kb. 6 fiatal egyedet beszerezni, és amikor kiválik belőlük a pár, megtartani csak az ikrázó párt érdemes, a többit pedig ezután vagy különhelyezzük, vagy eladjuk. Megfelelő körülmények között hamar bekövetkezik az ívás, általában egy üregbe kerülnek az ikrák, melyek száma több száz is lehet (esetenként meghaladja a 400-at is!). 2-3 nap múlva kikelnek a kishalak, melyeknek további 3-5 napra van szükségük az elúszáshoz. Ezután sórákkal etethetőek, tágas hely és rendszeres vízcsere mellett jó ütemben nevelhetők. A szülők vigyáznak rájuk, de ha már rendszeren táplálkoznak a kicsik, nem lesz szükség rájuk.

Igazándiból nehezen érthető a faj ritkasága az akvarisztikában, legfeljebb ismeretlenségével magyarázható ez. Ezzel a cikkel, és az Év díszhala jelöléssel is az volt a célunk, hogy kicsit jobban megismertessük a fajt az akvaristákkal, hogy mind

többek kedvet kapjanak hozzá.

Hypsophrys nicaraguensis - Nicaraguai**tarkasügéradatlap:**

ELŐZMÉNYEK:
Günther, 1859
CSALÁD:
Cichlidae
MÉRET:
20
24,0-27,0 °C:
6,5-8,0 °pH
0-20 °Nk:
200 liter
HELYIGÉNY:
hasonló
VISZELKEDÉS:
halakkal viszonylag
békés
ragadozó
TÁPLÁLÉK:
HOE
ELTARTÁS:
10-15
TERMÉSZETV. BES.:

**TÉRKÉP (MAP); ELTERJEDÉSI
TERÜLETE :****KÜLALAK ÉS JELLEGZETESSÉGEK
LEÍRÁSA:**

Nagy méretű Cichlida, nagy akváriumba való. A teste vékony, a hüllőszájúak közé tartozik. A száj nagy, a száj egy kissé alsóállású. Hosszúsága (vadászó példányokra vonatkozik): a hímé 30 cm-ig, a nőstényé 20 cm-ig, ezeket a méreteket azonban akváriumban aligha érheti el. Végleges színezetét csak egyéves korában kapja meg. A fej szürkészöld, a kopoltyúfedők fémeszöld csillogásúak. Az oldalak szép aranyárgák, minden egyes pikkely tövében egy kis sötét folt látható. A hímek „váll”-át nagy, pipacsvörös folt díszíti. A kopoltyúfedőktől egészen a faroktőig mélyfekete csík húzódik, amely az idősebb hímeken fokozatosan eltűnik. Nagyon szépek az úszók, általában sárgák, sugaraik narancsszínűek, a szélük kék. A hasúszók világoskék, a végük fehér, a hím hátúszója élénk fémszöld, a hasúszók valamivel sötétebbek.

mark24 kiegészítése:

Tipikus Cichlidae-formájú sügérféle, feje nagyobbacska. A hímek úszói megnyúltabbak. Feje ezüstszürke, testének alapszíne sárgás, karakteres fekete sáv húzódik az oldalvonal mentén. A nőstények sárga színe gyengébb, viszont egy alfahímnek még a torka is karkteriktikusan besárgul, akár csak a Thorichthys meekii-nél.

TARTÁSA ÉS TENYÉSZTÉSE:

Sem a hőmérsékletre, sem a víz összetételére vonatkozóan nincsenek különösebb igényei; hőmérséklet: 25-26 C° körül. Ajánlatos a rendszeres időközönkénti részleges vízcsere, mert az állat falánk, s élénk az anyagcsereje, emellett erős külső szűrést alkalmazunk. Leginkább növényeket fogyaszt, táplálékát szívesen veszi a fenékről. A szokásos élőeségen kívül feltétlenül szüksége van növényi táplálékra, növényi anyagot tartalmazó eleségtablettákat is elfogad. Tenyésztése nagyjából ugyanúgy folyik le, mint az aljzatokra költő többi Cichlidae azzal a különbséggel, hogy az ikrákat szeretik homokos talajra lerakni. Az ikrák nem tapadósak, hanem lejegzetés közben ide-oda gördülnek. Az ikrák gondozása futólagos; a nőstény csak hébe-hóba végzi. Az ivadékok fölnevelése ugyanúgy történik, mint a többi Cichlidae.

Békés, hüllőszájúak közé tartozik. A száj nagy, a száj egy kissé alsóállású. Hosszúsága (vadászó példányokra vonatkozik): a hímé 30 cm-ig, a nőstényé 20 cm-ig, ezeket a méreteket azonban akváriumban aligha érheti el. Végleges színezetét csak egyéves korában kapja meg. A fej szürkészöld, a kopoltyúfedők fémeszöld csillogásúak. Az oldalak szép aranyárgák, minden egyes pikkely tövében egy kis sötét folt látható. A hímek „váll”-át nagy, pipacsvörös folt díszíti. A kopoltyúfedőktől egészen a faroktőig mélyfekete csík húzódik, amely az idősebb hímeken fokozatosan eltűnik. Nagyon szépek az úszók, általában sárgák, sugaraik narancsszínűek, a szélük kék. A hasúszók világoskék, a végük fehér, a hím hátúszója élénk fémszöld, a hasúszók valamivel sötétebbek.

mark24: Tartása nem bonyolult, a sügerek közt nem számít óriásnak. Békés természetének hála jól társítható sokféle Cichlidae-val. Színezete pompássága méginkább indokolja, hogy minél több sügértartó megismerkedjen vele. Táplálása egyszerű, száraz sügérelédelekkel vagy különféle húsokat, garnélát, halat, valamint növényi tápanyagot tartalmazó házi mixekkel is egyaránt etethető. Az erős szűrésre azért ügyelni kell, továbbá erős gyökerű növényeket válasszunk, nehogy kiássa őket. Akár nagyobbacska lazacfélékkel is egyberakhatjuk (caduo, tányérlazac, nyúllazacok)!

Tenyésztése sem problémás, üregekbe helyezik ikrákat, amiket a szülők őriznek, legyeznek és később a kishalakat is nevelik. Az ivadékok nem túl nagyok, viszont akár a 400-at is elérheti számuk! Artemiával jól indíthatóak. Ha több nőstényt gondozunk, további példányok is beszálnak az ivadékok gondozásába!

EGYÉB ELNEVEZÉSEK:

syn: *Cichlasoma balteatum*, *Cichlasoma nicaraguense*, *Cichlasoma pilotum*, *Copora nicaraguensis*, *Herichthys nicaraguensis*, *Heros balteatus*, *Heros nicaraguensis*, *Hypsophrys unimaculatus*.

Eng: Butterfly cichlid, Moga, Nicaragua cichlid, Nicaraguense, Pilotum, Macaw Cichlid.

Egyéb köznevei: Nicaragua-cichlide, Turkoosikirjoahven, Nicaragua-Buntbarsch, Moga amarilla.

KATEGÓRIÁK:

[2013](#), [Akvarista Lexikon](#), [A hónap díszhala](#)

KULCSSZAVAK:

[tenyésztés](#), [tartás](#), [mark24](#), [akvárium](#), [Hypsophrys nicaraguensis](#), [díszhala](#), [élőhely](#), [2013](#), [Nicaraguai bölcs?szájú hal](#), [jellemzők](#), [május](#)

Beküldte: mark24

Katalógusba került: 2013-04-30 07:58:00

Legutolsó frissítés: 2022-01-18 14:56:49

Katalógus ID: 6753

Oldal linkje:

<https://akvaristalexikon.hu/akvarista-lexikon/a-honap-diszhala/2013-majus-diszhala-a-nicaraguai-bolesosza-ju-hal.html>

© Akvarista Lexikon - Minden jog fenntartva